

“Maar in de hele wereld zijn er vele bisschoppen en kerkgemeenschappen, en er is Petrus. Dan zijn er twee opties: of er is een piramidale kerk waar wat Petrus zegt wet is. Of je hebt een synodale kerk, waar Petrus nog altijd Petrus is, maar waarbij hij de kerkgemeenschappen begeleidt en helpt groeien, naar hen luistert en zelfs van hen leert. Hij brengt harmonie en onderscheiding in wat vanuit de basis van de kerk komt en hij koppelt ook naar hen terug.”

“Voortgaan met synodaliteit.”

“De meest verrijkende ervaring die we van zo'n kerk opdeden, was tijdens de twee jongste synoden. Daar werd geluisterd naar alle bisschoppen uit de hele wereld en door de enquêtes en de voorbereidingen naar de hele wereldkerk: in alle bisdommen werd daar stevig aan gewerkt. Al dat materiaal kwam tot ons en werd bediscussieerd. Dat proces herhaalde zich bij de tweede synode, om de arbeid van de eerste te vervolledigen. En daar kwam *Amoris Laetitia* uit.”

“De rijkdom aan nuances is opmerkelijk. Dat is eigen aan de kerk. Het is eenheid in verscheidenheid. Dat is synodaliteit. Het komt niet van boven naar beneden, het is echt luisteren naar de kerkgemeenschappen, daar een harmonie in zoeken, onderscheiden. Uiteindelijk leidt dat proces tot een postsynodale exhortatie, in dit geval *Amoris Laetitia* als resultaat van de twee synodes over het gezin waaraan de hele kerk meewerkte en wat de paus zich eigen maakte. Dat gebeurde zeer harmonisch. Het is toch merkwaardig: alles wat uit de synodes is gekomen, werd met meer dan tweederdemeerderheid goedgekeurd. Zo'n uitkomst biedt garantie. Een synodale kerk betekent een heen-en-weer-beweging, op en neer, van links naar rechts, en opnieuw (*de paus toont met zijn armen heftig die richtingen*). Hetzelfde moet zich voordoen in de bisdommen. Voorts is er een Latijnse uitspraak die stelt dat de kerk altijd met en onder Petrus is: *cum et sub Petro*. Petrus staat garant voor de eenheid in de kerk, hij is er de waarborg voor. Dus dat is de betekenis en we moeten voortgaan met die synodaliteit. Dat is een van de zaken die de orthodoxen hebben bewaard en ook de oosters-katholieke kerken. Het is hun rijkdom en ik heb die erkend in mijn pauselijke documenten.”

De twee gezinssynodes volgden de methode van “zien, oordelen, handelen”. In *Amoris Laetitia* werd dat driespan vervangen door “luisteren, begeleiden en onderscheiden” met het oog op integratie. Merkwaardig.

“Elkeen kon zeggen wat hij dacht zonder zich veroordeeld te voelen. En iedereen was luisterbereid zonder meteen te willen veroordelen. Daarna werd in de taalgroepjes met elkaar gesproken als onder broeders. Het is één zaak als broeders onder elkaar te zijn, het is een andere zaak *a priori* te veroordelen. Aldus groeide een zeer grote vrijheid van meningsuiting. En dat is mooi.”

Hoe kijkt u aan tegen de media?

“De media dragen een grote verantwoordelijkheid. Vandaag hebben ze de mogelijkheid om meningen te vormen. Ze kunnen goede en slechte opinies de wereld in sturen. De media bouwen de samenleving op. Het is hun opdracht opbouwend te zijn, om informatie uit te wisselen, om te verbreederen, om te doen nadenken, om op te voeden. Dat alles is positief. Natuurlijk is het zo, omdat we allemaal zondaars zijn, dat de media laag kunnen vallen en schade aanrichten. Ook de media kennen verleidingen. Ze kunnen zich laten

gebruiken voor kwaadsprekerij en zwartmakerij, vooral wat betreft de politieke wereld. Ze kunnen zich laten gebruiken voor laster – eenieder heeft recht op een goede naam, maar de media willen problemen met justitie of familiale problemen uit het verleden aan het licht brengen en dat kan mensen schaden. Bij kwaadsprekerij wordt een leugen over iemand verteld. Bij laster haalt men iemand onderuit door oude koeien uit de gracht te halen. Het is misschien wel waar maar verjaard. Misschien heeft iemand er al voor betaald door in de gevangenis te zitten of een boete te betalen voor het misdrijf. Dan heeft men het recht niet meer iemand op zijn verleden te blijven vastpinnen. Dat is een zonde en dat doet kwaad.”

“En iets wat eigenlijk veel schade kan berokkenen in de media is desinformatie. Dat wil zeggen, in een of andere situatie slechts een deel van de waarheid vertellen. Neen, dat is desinformatie! Want jullie, televisiekijkers, krijgen maar halve waarheden te zien en zo kun je je geen correct oordeel vormen over de hele waarheid. Desinformatie is waarschijnlijk de grootste schade die de media kunnen aanrichten want zo sturen ze de meningen in een bepaalde richting door een deel van de waarheid te verbergen.”

“Vervolgens denk ik dat de media zuiver op de graat moeten zijn, zeer proper en zeer transparant. En niet ten onder gaan aan – *excusez le mot*, zonder iemand te willen beledigen – de ziekte van coprofilie (*de seksuele lust veroorzaakt door uitwerpselen; hier bedoeld als het zich vergenoegen in het lichten van iemand anders beerput, nvdr*), wat inhoudt altijd te zoeken naar het brengen van schandalen, lelijke dingen te vertellen, zelfs als er een grond van waarheid in zit. En omdat de mensen de neiging hebben tot coprofagie (*het eten van uitwerpselen, hier het smullen van schandalen, nvdr*), kan dat veel schade veroorzaken. Dat zijn voor mij de grote verleidingen van de media. Maar ze kunnen ook constructief zijn en immens goed doen, immens.”

Twee groepen gaan u bijzonder ter harte: de jongeren en de priesters.

“Mijn boodschap aan de jongeren is: wees niet bang, wees niet beschaamd over uw geloof, kom ervoor uit, en wees ook niet bang nieuwe wegen op te zoeken. Maak u geen zorgen: zoek de zin van het leven. Aan de jongeren geef ik twee adviezen mee: zoek nieuwe horizons op en verspeel uw leven als twintiger niet aan oppervlakkigheden. Kijk vooruit en werk aan uw menselijke roeping.”

“Desinformatie is grootste schade die media aanrichten.”

“En voor de priesters, een wat salesiaans antwoord (*lacht en knipoogt naar bisschop en salesiaan Luc Van Looy*). Wat nu zo meteen vanuit mijn hart opborrelt: herinner je dat je een moeder hebt die van je houdt. Hou niet op je moeder lief te hebben...de maagd Maria. Ten tweede: laat je bekijken door Jezus. Ten derde: zoek in je broeders het lijdende lichaam van Jezus. Het is daar dat je Jezus ontmoet. Dat is de basis. Alles komt eruit voort.”

“Als jij als priester een wees bent die vergeet dat hij een moeder heeft; als jij een priester bent die afhaakt als ze je roepen: ‘Wie is Jezus?’, dan kun je toch nooit het evangelie uitdragen. Wat is de weg? De tederheid. Wees teder. Wees niet beschaamd als priesters om lief en mild te zijn. Heb het vergoten bloed van Jezus lief. We hebben nood aan een revolutie van tederheid in deze wereld die lijdt aan cardiosclerose.”